Vrijdag, 24 October 1941 — DAGBLAD — 58ste Jaargang, No. 3434

AMIGOE DI CURAÇAO

Boekhandel Bethencourt. Tel. 1919. Uw adres voor alle soort Kantoorbehoeften.

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags) Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel: fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858. Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG Spreekuur 16—18 uur. Bureaux: Conscientiesteeg 27—29. Adres Postbus 80, Willemstad. Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc. 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y. Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Drukkerij Bethencourt. Tel. 1919 Uw adres voor alle soort DRUKWERK.

Britse Lagerhuis wil meer actie.

Elfde U.S.A.-schip getorpedeerd.

BERLIJN: 35 mijl van Moskou.
LOZOVSKY: 60 mijl van Moskou.

OORLOGSDEBATTEN IN HET BRITSE LAGERHUIS.

Bij de oorlogsdebatten in het Lagerhuis suggereerden de leden, dat aanvallen op Italië zouden worden gedaan en nachtelijke landingen op het continent zouden worden uitgevoerd door invalsgroepen en Britse troepen naar de Oekraïne worden gezonden teneinde Rusland hulp te bieden.

Het arbeidslid **Philip J. Noel Baker**, die opende voor de oppositie in het formele debat over het beleid van de oorlog, verklaarde, dat Groot-Brittannië's grens thans aan de Volga ligt. Hij suggereerde, dat de strijdkrachten die Groot-Brittannië in het Midden-Oosten heeft, worden gezonden naar de Oekraïne als steun voor de Russen.

Commandant Stephen King Hall, een arbeidslid, zeide bij het bespreken van de quaestie omtrent het openen van een Westelijk front: „Wij kunnen geen troepen doen landen in het Westen alvorens het Duitse thuisfront tot ontbinding overgaat. Doch Hitlers Imperium heeft zowel een bodem evenals twee zijkanten en het zwakste deel van de bodem is die appendix, welke Italië genoemd wordt en daar openen zich grote mogelijkheden.

Het arbeidslid **Kolonel Josiah Clement Wedgwood** zeide: „Indien Rusland zich overgeeft, betwijfel ik het of ons besluit het lang zou uithouden, zo aanlokkelijk als Hitlers bod voor vrede zal zijn. Indien Rusland eruit gaat en Amerika er niet in komt en indien Hitler ons voorwaarden aanbiedt waarbij het Britse Imperium intact zou worden gelaten, moet ons besluit echter vaststaan.

Er bestaat geen andere hoop voor ons dan om Hitler te verpletteren en wij hebben thans een door God gegeven kans om dit te doen." Wedgwood verklaarde, dat er langs de Europese kust op zijn minst 100 plaatsen zijn waar Britse troepen nachtelijke invallen zouden kunnen doen, waardoor het leger een training zou krijgen, die men nooit zou krijgen door manoeuvres.

Het arbeidslid **Aneurin Bevan** zeide bij een aanval op Lord Halifax om zijn speech in de Verenigde Staten over de mogelijkheid van een invasie, dat Halifax Hitler in de duidelijkste bewoordingen had ingelicht wanneer hij zijn troepen moest verzamelen om Rusland aan te vallen en dat hij geen aanval van Groot-Britannië behoefde te vrezen. „Hoe ver is een dergelijke verklaring, als Hitler zijn strijdkrachten samenhoopt, van hoogverraad verwijderd?" zeide Bevan en voegde hieraan toe: „De Premier moet zich ontdoen van sommige van deze mannen of zij zullen hem omlaag slepen met zich. De tijd is gekomen voor een reconstructie van de Regering en een herbeschouwing van haar politiek".

Generaal Sir George Jeffries verklaarde, dat het zenden van een troepenmacht naar Rusland onmogelijk was om geographische redenen en voegde hieraan toe: „Er bestaat geen twijfel, dat een goed uitgerust expeditieleger in voldoenden getale en met definitieve objectieven grote resultaten zou kunnen hebben, doch dit is niet voldoende. Laat ons in 's hemelsnaam niet méér Duinkerken hebben of evacuaties gelijk die van Noorwegen, Griekenland of Creta".

William Gallagher, de enige communist van het Lagerhuis, zette Bevans aanval voort met te zeggen: „Wij verraadden het volk van dit land toen wij het volk van Spanje en Tsjechoslowakije verraadden. De mannen, die het deden, zitten nog steeds in de Regering en zij moeten eruit: „Halifax, Margesson en Moore Brabazon (Minister van vliegtuigproductie)". Gallagher betreurde het, dat hij niet in staat was geweest de blik van den Voorzitter te ontmoeten en zei: „Moet ik aannemen, Mijnheer de Voorzitter, dat Gij geen rood kunt zien?"

Eden antwoordt voor het Bestuur.

Met het beantwoorden van de eisen om een militaire actie suggereerde de Minister van Buitenlandse Zaken, Anthony Eden, dat indien de leden in nauwer contact stonden met de strijdkrachten en betere inlichtingen hadden, zij beter in staat zouden zijn de situatie te beoordelen. Hij zeide: „Op geen ogenblik in de laatste zomer was er in dit land zelfs niet een volledig uitgeruste divisie. Onze defensies bestonden feitelijk niet en onze strijdkrachten van het Midden-Oosten hadden practisch gebrek aan alle moderne materialen".

Met referte naar de verklaringen der leden, dat de Regering niet voldoende vertrouwen had in het land, zeide Eden: „Dit is een ernstige beschuldiging en de Regering geeft aan de leden, die deze opwerpen de vrijheid de Regering uit te dagen in de afdelings couloirs [Couloir-politiek= waarbij de leden van het Parlement in de wandelgangen bewerkt worden - Red.]

Erop wijzende, dat er reeds materialen naar Rusland worden gezonden ten koste van het Britse leger, zeide Eden, dat hij niet hield van de uitdrukking „hulp voor Rusland", aangezien het „hulp is voor de gemeenschappelijke overwinning". Hij zeide: „De gehele zaak is één zaak. Ik kan dit Huis slechts één belofte doen. Het is een belofte, die - naar ik kan verzekeren - de Regering vastbesloten is na te komen. Wij zullen Rusland elke steun geven waartoe wij in staat zijn en door elk middel. Wij zijn ons ervan bewust welke kansen deze Duitse aanval ons biedt". Namens de Regering voegde Eden hieraan toe: **„Te vertellen wat voor plannen wij hebben zou echter zijn om den vijand in de kaart te spelen".** (Londen, (AP) 23.10).

VERKLARINGEN VAN LORD BEAVERBROOK.

Lord Beaverbrook verklaarde voor het Hoogerhuis, dat de Britse en Noordamerikaanse missies naar Moskou aan Stalin beloofden Ruslands verliezen in tanks en vliegtuigen goed te maken met verschepingen.

Beaverbrook zeide: „Wij hebben alles beschikbaar gesteld van wat wij beloofden voor October in de overeenkomst, die in Moskou getekend werd."

Beaverbrook deelde mede uit de Verenigde Staten in dezelfde lijn inlichtingen ontvangen te hebben en dat de beloften van de Verenigde Staten waren ten uitvoer gebracht. Hieraan voegde hij toe: „Wij verzonden belangrijke hoeveelheden tarwe. Deze tarwe komt uit onze eigen voorraden in Canada. Ook verschepen wij grote hoeveelheden suiker, welke komen uit onze voorraden in Groot-Britannië."

Hij beschreef de industriële verliezen van Rusland als ernstig en zeide: „Stalin heeft mij medegedeeld, dat wij moeten verwachten, dat onze aluminium voorraden belangrijk zullen opraken, indien wij de Russen ervan zouden moeten voorzien." Beaverbrook zeide, dat Groot-Brittannië voldoende grondstoffen en werktuigen heeft, doch dat de productie van machines moet worden opgevoerd en men moet oppassen voor verspilling. Hieraan voegde hij toe: „Wij hebben niet het recht van de Verenigde Staten te eisen, dat men ons in de toekomst een grote vloed van machines moet verschaffen. Overal moeten nachtploegen worden ingesteld."

In het lange overzicht, dat Beaverbrook gaf over de conferentie te Moskou, vergeleek hij Ruslands positie met die van Groot-Brittannië na de evacuatie van Duinkerken en voegde daaraan toe, dat Rusland textiel-, ammunitie- en machinefabrieken heeft verloren van grote waarde. Hij zeide, dat Stalin aan de missie had medegedeeld, dat de Duitsers hun pantser-tactieken veranderden bij hun aanvallen op Rusland door klein groepen van tanks te gebruiken met infanterie in plaats van tanks in grote massa's. Beaverbrook zeide, dat Stalin aan Groot-Brittannië ruwe materialen beloofd had om aan de Britse benodigdheden tegemoet te komen. „Hij stemde toe ons te zullen voorzien van pik, chroom, potas, kali, hout en ingemaakte zalm. Wij beloofden hem hun aluminium, koper, lood, zink messing, phosphor en schellak. De Amerikanen beloofden olie en petroleum van de Verenigde Staten en dat is zeer bevredigend.

Stalin deelde ons mede, dat deze oorlog wordt beslist door tanks. Hij zeide, dat het een tankoorlog is. **Ik vroeg hem omtrent vliegtuigen, doch hij antwoordde, dat het voornamelijk een tankoorlog is."**

Bij het vergelijken van de Russische positie met die van Groot-Brittannië na de evacuatie van Duinkerken, zeide Beaverbrook: „Wij verloren onze kanonnen en vliegtuigen in Frankrijk, zodat de situatie in Engeland slecht was. De toestand is ernstig in Rusland, doch ik geloof, dat Rusland in staat zal zijn de industriële bronnen te reconstrueren, gelijk wij dit deden onder onzen Premier. Stalin deelde mij mede, dat de Russische industrieën gedwongen waren naar achteren te worden verplaatst.

De textiel-industie is geconcentreerd rond Moskou, dat onder het vuur staat van den vijand, zodat de industrie grondig moet worden beschadigd. En in Moskou bevinden zich twee der voornaamste fabrieken voor kleine wapenen van de Sovjet-Unie. Rusland verloor de belangrijke locomotieffabrieken, die tanks bouwen te Bryansk. Dit zijn ernstige verliezen, doch wij behoeven er niet al te zeer door neerslachtig te worden."

Beaverbrook ging verder: „Stalin zeide nog, dat hij niet geloofde in zeer grote Duitse tanks. Ook zeide hij, dat er geen verbetering is in de Duitse vliegtuig-types. Stalin deelde ons mede, dat er geen Duitse tanks verschenen aan het Russische front met pantserplaten van meer dan 3 duim dik."

Beaverbrook zeide: „Stalin toonde een ontzaggelijke kennis van alle types en een der voornaamste factoren voor het snel beëindigen van de conferentie was, dat hij slechts vroeg om de goederen, die hij dringend nodig had en niet om alles wat hij kon verkrijgen."

Beaverbrook onthulde, dat Rusland vele verplaatsbare industrieën ontwikkelde.

„Stalin had inderdaad wat hij beschreef als kikvors-industrieën, die voorwaarts of achterwaarts konden worden verplaatst, naar gelang de vijand voortgang maakte of zich terugtrok. Zij hebben staalfabrieken en zware machinefabrieken op 900 mijl of meer van de Duitse linies en deze zijn in staat tot een ontzaggelijke productie."

In zijn verslag gaf Beaverbrook een van de weinige beelden van Stalin aan het werk.

Beaverbrook vertelde: „Toen wij het militaire materiaal gingen bespreken, boden wij Stalin sommige van onze gepantserde vrachtwagens aan. Hij scheen te denken, dat zij zeer nuttig zouden zijn en noemde hen „tanketts" (kleine tanks). Driemaal stond hij op van de conferentietafel en ging hij telefoneren, waarbij hij de nummers zelf draaide. Hij scheen geen nummer te moeten opzoeken. Volgens zijn mening is zijn land in staat de meeste motoren te produceren. Onnodig te zeggen, dat Mr. Harriman zeer in zijn schik was, aangezien zijn land aan de spits staat in het bouwen van motoren."

Beaverbrook zeide: „Stalin deelde mede, dat hij geen groot vertrouwen had in de zeer grote Duitse tanks, die gemakkelijk worden overrompeld. Hij vertelde ons verder, dat dezelfde tanks en dezelfde vliegtuigen tegen de Russen worden ingezet als tegen de Fransen verleden jaar werden gebruikt. Stalin was van mening, dat de oorlog eventueel zou worden beslist door tanks en vliegtuigen samen en indien een volledige samenwerking tussen tank en vliegtuig was verkregen op een gezamenlijk front, de oorlog voorbij zou zijn (Londen, (AP) 23.10).

Het nieuws van vandaag.

In het Britse Lagerhuis zijn lange debatten gevoerd, waarin hoofdzakelijk drie dingen naar voren werden gebracht. Ten eerste wil men aanvallen op Italië teneinde dit land uit te schakelen. Ten tweede wenst men dat overgegaan worde tot een invasie van het vasteland van Europa. Ten derde wil men meer effectieve hulp van Britse troepen in de Oekraïne. (blz. 1).

In de Oekraïne zelf blijven de Duitsers voortrukken. Moskou moet dit toegeven. Londen weet daaraan toe te voegen, dat de Duitse verliezen allerhevigst zijn (blz. 1).

Omtrent de situatie aan het middenfront wordt op blz. 3 een telegram gegeven over de mutatie in de opperleiding van het leger. In elk geval zijn de Duitsers volgens hun eigen berichten weer 3 mijl voortgerukt. Ze zouden dus thans op 35 mijl van de hoofdstad zitten. Lozovsky daarentegen verklaart, dat dit dwaasheid is en dat de nazies nog meer dan 60 mijl er vandaan zijn. Londen gaat een weddenschap van twintig tegen een aan, dat de Duitsers Moskou niet zullen innemen voor de winter. En de Russische autoriteiten verklaren, dat Kuibysjev niet moet worden beschouwd als een nieuwe hoofdstad, maar slechts als een tijdelijke residentie, waar men rustiger kan werken. (blz. 3).

Charles de Gaulle hield een rede naar aanleiding van de massa-executies in Frankrijk (thans reeds 200 man). Hij ried om tactische redenen geen Duitsers te doden, omdat de Fransen momenteel niets tegen de Duitse repressailles kunnen beginnen. (blz. 3). Tegelijkertijd werd ook namens de Tsjechische regering een advies gezonden aan het verdrukte Tsjechenvolk waarin een soortgelijke raad werd gegeven (blz. 3).

Het elfde koopvaardijschip van de Verenigde Staten, de W. C. Teagle, is getorpedeerd op weg naar Engeland. Het schijnt evenwel, dat het schip de Union Jack in top had. (blz. 3).

Hedenmorgen hield de Curaçaose Kamer van Koophandel een vergadering, waar de Heer H. J. Cohen Henriquez een overzicht gaf over het monetair beleid. Men besloot een telegram te verzenden aan Hare Majesteit, waarin gerefereerd werd naar het telegram van de Staten. (blz. 3).

NOORDAMERIKAANS TANKSCHIP TOT ZINKEN GEBRACHT.

Marinekringen deelden mede, dat het 9.552 ton grote tankschip „W.C. Teagle" van Noordamerikaans eigendom tegen het einde van de vorige week tot zinken is gebracht op weg naar het Verenigde Koninkrijk. De zegsman van de Standard Oil Co. te New Jersey weigerde commentaar te leveren. Onofficieel werd gemeld, dat het schip de Britse vlag droeg, toen het tot zinken werd gebracht (New York (AP) 23.10).

VERWOEDE GEVECHTEN NIETTEGENSTAANDE SLECHT WEER.

Een gezaghebbende bron zeide, dat hevige gevechten voortduurden aan het Russische centrale front, doch dat geen biezondere geographische veranderingen plaats hadden. De Duitse aanval op de Krim werd hernieuwd met berichten van hevige gevechten op de Perekop-landengte. De bron verklaarde, dat het weer in de **centrale sector** nog slecht is met regen of sneeuw bij dag en vriesweer des nachts. Uit het Zuiden wordt regen gemeld, waar de Duitse aanval naar Charkov nog steeds wordt tegengehouden (Londen, (AP) 23.10).

OP 35 MIJL VAN MOSKOU.

Een Duitse zegsman zeide, dat de Duitse speerpunten zich bevinden op ongeveer 35 mijl van Moskou, haast bij de voorsteden van de Sovjethoofdstad. Het Hoofdcommando verklaarde, dat de Westelijke en Zuidwestelijke buitenste defensies langs een breed front gebroken zijn. Hoewel er geen definitieve berichten zijn of de heftig verdedigde hoofdstad omsingeld is, werd in Berlijn de mening te kennen gegeven, dat het niet zeer waarschijnlijk is, dat het Rode leger enige effectieve hulp kan krijgen om het garnizoen van de stad te versterken. De zegsman zeide, dat de Duitse bommenwerpers Moskou thans zowel bij dag als 's nachts bombarderen. (Berlijn, (AP) 23.10).

DE LAATSTE KANS.

Het nieuwsblad „Japan Times & Advertiser", dat onder toezicht staat van het Departement van Buitenlandse Zaken, liet een nieuwe proefballon op voor een vrede door den anti-as mogendheden de „laatste kans" aan te bieden om Japan te gebruiken als bemiddelaar in de Europese oorlog. Verder waarschuwde het blad, dat Japan niet zou aarzelen te vechten tegen de Verenigde Staten om zijn belangen elders te stellen (Tokio, (AP) 23.10).

OVERAL HEFTIGE GEVECHTEN.

Oorlogsberichten van het front aan „Pravda" en „Izvestia" verklaarden, dat hard gevochten wordt op de gebarricadeerde straten van Kalinin op 95 mijl ten Noord-Westen van Moskou. Tevens wordt gemeld, dat grote verse strijdkrachten van Italiaanse, Hongaarse en Roemeense troepen geworpen worden in de slag aan het Zuidelijk front om het bezit van het Donetz-bekken. De berichten zeiden, dat verliezen bij deze ondernemingen werden toegebracht aan de aanvallende as-troepen.

De correspondent van „Izvestia" zeide, dat Rode legereenheden bij Kalinin 8 dagen lang verwoede aanvallen afsloegen waarbij de Duitsers massa's manschappen en grote hoeveelheden middelzware en zware tanks gebruikten. De Russen weerstonden de Duitse aanval echter met herhaalde tegenaanvallen.

Tass zeide, dat volgens den correspondent, de gevechten thans plaats hebben in de straten van de stad. Antitank versperringen zijn opgericht op straat. Pleinen zijn doorploegd met loopgraven. De gevechten worden voortgezet om elke duim van Sovjetland, voor elke straat en voor elk huis. Sommige huizenblokken wisselden verschillende malen van eigenaars.

„Izvestia" zeide, dat meer dan 3000 Duitsers werden gedood en gewond nu Kalinin een slagfront werd. Hieraan werd toegevoegd, dat de Russen 64 tanks, 15 pantserwagens, 190 trucks en talrijke stukken veldgeschut vernielden.

„Izvestia" zeide: „Twee maanden geleden, na 6 dagen van felle gevechten om Novgorod, waren onze troepen gedwongen onder de druk van den numeriek sterkeren vijand de stad te verlaten." Het nieuwsblad zeide, dat de strijdkrachten van het Rode leger de oever van de rivier ten Oosten van de stad aannamen als defensielinie. Hieraan voegde het toe, dat de Duitsers meer dan eens gepoogd hadden door de defensie heen te breken, de rivier over te steken en de Russen in de flank aan te vallen. Al deze pogingen mislukten echter door het Russische artillerie-vuur, mijnenwerpers-vuur en de stoutmoedige tegenaanvallen van de infanterie. Tot nu toe houdt de linie hecht stand.

„Izvestia's" correspondent zeide dat bij de gevechten op de toegangswegen naar het Donetz-bekken de Duitsers alleen op 20 October 1500 man verloren aan doden en gewonden. Hij zeide, dat een eskadron van de Italiaanse cavalerie werd vernietigd, 34 tanks buiten gevecht werden gesteld en dat vele trucks en veel militair materiaal werden vernield. Hij schatte, dat de vijand ongeveer 10.000 manschappen en officieren, honderden tanks en een grote hoeveelheid andere wapenen verloren bij al de gevechten in dit gebied, hoewel de Duitsers hier thans voortdurend nieuwe Italiaanse, Hongaarse en Roemeense troepen ophopen.

De correspondent van „Izvestia" zeide: „Dientengevolge heeft de vijand in deze sector van het front veel grotere strijdkrachten tot zijn beschikking dan de verdedigers. De troepen van het Rode leger werpen een machtige weerstand op tegen de koortsachtige aanvallen van den vijand." De correspondent van „Pravda" aan het Westelijk front voor Moskou zeide, dat Russische vliegtuigen gisteren 100 tanks en 250 trucks **geladen** met infanterie en ammunitie vernielden in de gebieden bij Mozhaisk en Maloyaroslavetz. 10 Vliegtuigen verbranden op Duitse vliegvelden. (Moskou, (AP) 23.10).

Binnen 24 uur wordt volgens Knox een botsing verwacht in het Verre Oosten (Washington, (AP) 24.10).

Eerste Suppletoire Begroting.

Artikelsgewijze behandeling.

Ingekomen Stukken.

Uit Bonaire is een schrijven gekomen van landraad Gerharts. waarin deze protesteert tegen de beweringen van Statenlid Maal als zou de bevolking van Bonaire bij eventuele klachten geen gelijk krijgen van hogerhand. Volgens landraad Gerharts is dat nu een aanval op den Gezaghebber. De heer Maal sprak zelfs van een groeiend euvel. Het is den landraad te enenmale onbegrijpelijk hoe deze beschuldiging zonder enig bewijs naar voren werd gebracht in de Staten. Hij is overtuigd. dat klachten. die bij het bestuur op Bonaire binnengekomen. steeds nauwkeurig worden onderzocht.

Het is een feit. dat nimmer klachten tegen den dokter bij den Gezaghebber gebracht zijn. De heer Gerharts deed veel moeiten om bewijzen te krijgen. maar mocht er niet in slagen ook maar één bewijs in handen te krijgen. Het blijft alles bij het: men zegt. Ook de heer Maal kan geen feiten gevonden hebben. De heer Maal is afgegaan op den heer Monsanto. die een persoonlijke rancune heeft tegen den dokter. Deze rancune vond zijn oorzaak in de persoonlijke gedragingen van den heer Monsanto ten opzichte van zijn wettige vrouw en zijn hartsvriendinnetje. Deze heer onderhield zijn vrouw niet voldoende en sloeg bij zekere gelegenheid haar bont en blauw. De dokter las den heer Monsanto hierover de les en van nu af begon Monsanto toen geruchten over den dokter rond te strooien. De landraad wil er nogmaals op wijzen. dat hij veel moeite gedaan heeft om bewijzen te verzamelen en aldus het belang van het eiland te dienen. Alle klachten zijn echter maar geruchten. Eventuele nog te komen klachten zal de landraad ook onderzoeken.

Ook kaarten voor vrije geneeskundige behandeling zijn in groteren mate uitgegeven dan in het jaar 1940. Het is absoluut niet waar. dat er minder kaarten worden gegeven dan anders.

Na voorlezing van dit schrijven verklaart de heer Maal. dat hij hierop zal terugkomen.

Het batig saldo van *f* 47.449.

De gemachtigde van het Bestuur erkent. dat de heer Plantz gelijk heeft. waar hij zegt. dat volgens de bestaande bepalingen in het K.B. over het Pensioenfonds het batig saldo van 1937 overgebracht moet worden naar het Pensioenfonds. Het Bestuur handhaaft echter zijn zienswijze om het overschot van de begrotingen in deze tijd liquide te houden. De gemachtigde stelt derhalve voor dit bedrag tijdelijk in mindering te brengen van de Bijdrage aan de Rijksbegroting in de kosten van de oorlogvoering. Ondertussen zal bij de Nederlandse Regering aangevraagd worden de belemmerende bepaling in het K.B. te wijzigen. Hij hoopt. dat dit nog voor het einde van het jaar zal geschieden, zodat het weder opgebracht kan worden door middel van een Suppletoire Begroting.

Artikel 25.

De heer Rustige spreekt zijn voldoening uit. dat er alsnog gelden zijn opgebracht voor de bouw van een gymnastieklokaal aan het St. Thomascollege en voor de bouw van twee schoollokalen voor het St. Martinusgesticht.

Naar aanleiding hiervan voert spreker een uitvoerig betoog over de noodzakelijkheid van lichamelijke opvoeding. Hij vraagt o.a. of het Bestuur het vak der lichamelijke oefeningen niet verplicht kan stellen. Ook het biezonder onderwijs zal hier zeker wel niet tegen zijn. Is de tijd nog niet rijp voor een inspecteur van lichamelijke opvoeding? Zou er geen commissie in het leven kunnen geroepen worden bestaande uit deskundigen van de C.B.L.O., uit den directeur van de Openbare Gezondheidsdienst en uit onderwijzers, die zich met dit probleem zouden bezig houden? De kosten zullen wellicht niet zo groot zijn. De heer Rustige vraagt nog naar speelterreinen. Hij gelooft, dat daaraan grote behoefte bestaat.

Naar aanleiding van een artikel in „Dagblad Amigoe di Curaçao", waarin geklaagd wordt over de bevoordeling van het Openbaar Onderwijs boven het Biezonder wil de heer Rustige de vraag stellen of het Bestuur het Biezonder Onderwijs achterstelt bij het Openbaar? Hoe het Bestuur het principe van gelijkstelling opvat. Volgens hem zal de beantwoording verhelderend werken.

De heer Maal stelt voor *f* 750 op te brengen voor de hygiënische voorziening van de biezondere school te Rincon.

De Gemachtigde Goslinga dankt den heer Rustige voor zijn woorden van waardering. Bij het gymnastieklokaal van het St. Thomascollege kan gezegd worden, dat het Bestuur rekening hield met de wensen van het schoolbestuur. Eerst waren de gelden niet beschikbaar. later wel. Er werd nimmer op het schoolbestuur pressie uitgeoefend. Alles geschiedde in volledige samenwerking. Waardering wil de heer Goslinga betuigen voor de geste om de grond beschikbaar te stellen voor de bouw van het gymnastieklokaal.

In de onderwijsregeling is aan lichamelijke opvoeding gedacht. In feite is er echter een achterstand. Er wordt een voorstel gereed gemaakt om ook op de buitenscholen lichamelijke opvoeding te geven. De cursus, die gegeven wordt op de H. J. Schroederschool om leerkrachten daarvoor te vormen, is werkelijk een succes. Spreker wil een eresaluut brengen aan de dames. die uit de buitendistricten komen om deze lessen te volgen. Dat getuigt van veel wilskracht. te meer daar er geen geldelijk voordeel aan verbonden is. De nieuwe buitendistricten houden in de bouw reeds rekening met het geven van lichamelijke opvoeding lessen door het bijvoegen van een kleine overdekte speelplaats.

De wens van den heer Rustige over de in te stellen commissie voor de lichamelijke opvoeding zal aan het Bestuur worden overgebracht. Spreker ziet in speelplaatsen niet veel heil. Het is idealistisch mooi, maar in de practijk komt er niet veel van terecht. Er wordt veel voor de jeugd gedaan door particuliere organisaties o.a. de padvinderij. die indirect gesteund wordt via de Loterij bond Fortuna. Hij wil de verwachting uitspreken, dat de plannen, die er voor een zwembad bestonden, werkelijkheid zullen worden. Dit zou een grote aanwinst zijn.

De gemachtigde heeft geen bezwaar om *f* 750 op te voeren voor de hygiënische voorziening van de school te Rincon. Alhoewel hij niet inziet, dat er niet gewacht kan worden tot de begroting 1942.

De vraag van den heer Rustige over de gelijkstelling was een belangrijke. Dit is echter al heel vaak behandeld. Spreker zal nu kort zijn. Algemeen wordt de fout gemaakt, dat de inhoud van de in Nederland geldende wet ook de inhoud van de Curaçaose regeling zou wezen.

Dat is niet juist. De Curaçaose staatsregeling erkent gelijkstelling zover de middelen het gedogen. Het Bestuur streeft naar gelijkstelling waar het kan. Het biezonder onderwijs kan echter nooit boven het openbaar onwijs uitkomen. Casianus Hentzen onderscheidt voor het onderwijs drieërlei kosten: de bouw. de exploitatie en de leerkrachten. De salaliëring is bij beide onderwijsvormen gelijk. Voor oude schoolgebouwen wordt voor beide groepen gelijke vergoeding gegeven. Nieuwe schoolgebouwen worden door het Bestuur gebouwd voor beide groepen.

Ook plannen voor mooie scholen van het biezonder onderwijs zullen niet afgewezen worden. Maar men moet dan ook met die mooie plannen komen. Spreker geeft toe. dat de haast. waarmede gebouwd moet worden. geen tijd laat voor behoorlijke voorbereiding van een architectonisch verantwoorde bouw. Ook het biezonder onderwijs heeft echter mooie scholen bijv. op Aruba. Deze staat echter in de buitendistricten en weinigen kunnen er van genieten. Laat het bestuur van het biezonder onderwijs gerust met initiatieven komen en het Bestuur zal medewerken. Lof wil de gemachtigde echter niet onthouden aan het bestuur van het biezonder onderwijs. dat dikwijls veel opoffert om alleen maar schoolruimte te winnen. Spreker hoopt. dat de heer Rustige nog eens biezondere scholen moge zien. die het oog zullen strelen.

Artikel 39.

Dr. Bonne zegt. dat er stappen gedaan zijn bij de Nederlandse regering om het diploma, dat hier aan de verpleegsters gegeven wordt, gelijk te stellen met het Nederlandse.

De heer Rustige wijst er op. dat het Leger des Heils nu een aanvrage gedaan heeft voor een hoger subsidie. Dit was bij de aanvang der behandeling van de Suppletoire Begroting nog niet het geval. Hij beveelt deze aanvraag met warmte aan en wijst hierbij op het goede nut van het zeemanshuis van het Leger des Heils.

Artikel 63.

De heer Maal dient een amendement in van *f* 1200 voor de geestelijke verzorging van de Protestanten bij de schutterij. De heer Franke wijst er echter op. dat het aantal katholieke schutters enorm is toegenomen. terwijl het aantal Protestanten niet aanmerkelijk steeg. Derhalve moest de toelage aan den R.K. geestelijke verhoogd worden. hetgeen practisch den schutters ten goede komt. De heer Rustige begrijpt niet. wat een toename van personen. die geestelijke verzorging nodig hebben, te maken heeft met een geldelijke verhoging. Hij stelt voor deze quaestie te behandelen bij de begroting 1942. opdat het Bestuur dan omstandig inlichtingen kan verstrekken. De heer Maal neemt zijn amendement terug.

De heer Martijn vraagt of het Bestuur alsnog toezegging wil doen. dat de termijn voor het declareren bij de Deviezenlandsverordening worde verlengd. De gemachtigde van het Bestuur zegt, dat dit niet mogelijk is. Ook de heren Da Costa Gomez en Desertine mengen zich in deze quaestie. waarbij vooral de soepelheid besproken wordt van de toepassing der Deviezenlandsverordening.

De heer Franke besluit met te zeggen, dat zij, die fouten begaan hebben en eigener beweging bij hem komen, steeds welkom zijn. Hij zal dan zeer soepel zijn en geen misbruik maken van hun aanmelding en een strafproces beginnen. Bij de begroting 1942 zal de gemachtigde mededelen of verlenging van de gevraagde termijn kan gegeven worden.

Artikel 66 bis.

De heer Maal stelt een amendement voor om *f* 75000 onder een ander hoofd op te brengen. Dit bedrag is nodig voor het onderhoud der Duitse schepelingen. die naar Jamaica zijn overgebracht. De schepen zijn toendertijd door de Nederlandse Staat prijs verklaard en deze nam de baten. De Nederlandse Staat moet dus eigenlijk voor deze schepelingen zorgen. De heer Maal wil echter dit geld wel toestaan, doch als een bijdrage aan de Nederlandse regering.

Het amendement komt in stemming en wordt aangenomen.

Artikel 91.

De heer Plantz vraagt stemming over de vervoertoelage aan de loodsen te Aruba. Alle leden zijn tegen deze post.

Artikel 101.

De heer Maal houdt een uitvoerig betoog over de aanleg van dammen. Dit heeft hij reeds herhaaldelijk betoogd. Spreker besluit met de woorden, dat de landbouw niet bevorderd wordt door het stichten van proefboerderijtjes en het Hellfrichdorp, doch dat aanleg van dammen veel urgenter is.

Het Bestuur verklaart zich niet eens met den heer Maal en wijst er op, dat het ook bij damaanleg diligent is. De heer Maal blijft er bij, dat het Bestuur niet diligent is. Reeds 4 jaar vraagt hij om dammen.

Artikel 101.

Het Bestuur verzoekt *f* 70000 hierbij op te brengen, die gedekt worden door de vergrootte opbrengst van het waterleidingbedrijf.

F. 58000 is bestemd voor de exploitatiekosten van het bedrijf in verband met de grote droogte en *f* 12000 voor de proefboring van de ondergrondse waterstroom op Aruba.

Er ontstaat hierover een heel dispuut. De heer Maal vraagt of de geologen gehoord zijn. De heer Rustige staat erg sceptisch tegenover den wichelroedeloper en vindt het wel een groot risico dit geld daarvoor beschikbaar te stellen. Hij zal zich er echter bij neerleggen. wanneer het Bestuur hem de verzekering geeft, dat er voldoende zekerheid is van resultaat. De heer Vromans houdt een warm pleidooi voor deze post. Zelfs al is er grote risico dan nog toestaan, want het is een zeer urgente quaestie.

Het wichelroedelopen berust niet op fantasie. Bij de oliebedrijven wordt er ook veel profijt van getrokken. De wichelroedeloper van Aruba heeft zeer goede resultaten bereikt op andere plaatsen. De heer Maal blijft er bij, dat hij meer zekerheid wil hebben. De gemachtigde van het Bestuur zegt, dat er redelijke kans van slagen is, dat de proefboringen zullen slagen. Deze post wordt aangenomen met één stem tegen.

Artikel 114.

De heer Plantz stelt een amendement voor om de standplaatstoelage voor het onderwijzend personeel op Aruba op te voeren. De gemachtigde neemt dit amendement over.

De heer Sprockel neemt nu het woord om te spreken voor de slecht betaalde ambtenaren van het Gebiedsdeel: de gehuwde 4e rang onderwijzers. Hij wijst ook op de toestand, dat bijkans 75% van het onderwijzend personeel bestaat uit kwekelingen en 4e rangers. Op dat gebied zijn wantoestanden. Het is te betreuren, dat de onderwijzers niet betaald worden naar hun capaciteiten, maar naar het type school en naar de klasse waar hij staat. Dit is onjuist. Een gehuwde 4e ranger verdient slechts een jaarsalaris van 1200 — 1956 gulden. Dit laatste bedrag haalt hij slechts na 12 jaren dienst. Spreker hoopt, dat bij de begroting 1942 voor deze gehuwde 4e rangers een nieuwe regeling zal getroffen worden.

Artikel 150.

De heer Maal wil de som beschikbaar gesteld voor de bouw ten behoeve van de ontsmettingsdienst afvoeren. omdat met de bouw begonnen is zonder het geld gevoteerd was. Uitvoerig spreekt hij over het budgetrecht der Staten. Het Bestuur moet zich hieraan houden en niet maar alles trachten te doen zonder de Staten.

Artikel 186.

Over de melkcentrale ontspint zich een hele gedachtenwisseling. De heer Rustige ziet niet in, dat de subsidie nodig is. Hij vindt de 900 liter, die verhandeld worden alsnog geen volksbelang. Ook lijkt hem het prijsverschil tussen de inkoop en verkoop groot genoeg om geen subsidie toe te kennen. De heer Sprockel wijst er op. dat de melkcentrale geen enkele centrale is. maar een halfslachtige instelling. die op twee gedachten hinkt. De centrale raakt niet al haar melk kwijt en de leden geven ook niet alle melk.

Gewezen wordt op de wantoestand. dat de bedrijfsboer, die met renteloze voorschotten werkt, zijn melk levert aan een concurrent van de melkcentrale tegen een lager prijs dan de centrale betaalt. Dit vindt men ongewenst. Wie de schuld hiervan is, weet men niet. De heer De Jongh zegt, dat de melkcentrale nog niet gaat, omdat het Curaçaose volk nog niet bij de centrale kopen wil. Men moet het volk hierin opvoeden. De heer Rustige wil meer weten over de rentabiliteit van de melkcentrale.

De gemachtigde van het Bestuur zegt toe, dat hij gegevens zal verzamelen over de centrale en die dan zal verstrekken. De post komt in stemming en wordt aangenomen.

De Suppletoire begroting wordt in zijn geheel aangenomen.

Politiek en Oorlog.

MUTATIES IN HET SOVJET-COMMANDO.

...ssische Regering droeg den ...alken Semeon Budenny en ...nti Vorosjilov op om nieuwe ... legers te vormen, terwijl ...chalk Semeon Timosjenko en ...al Gregorije K. Zjukov respec... Commandanten zijn van de ...ke en Westelijke Rode legers. ...rd bekend gemaakt, dat een ... de Sovjet-Regering hier (in ...v) is gevestigd. In het nieuwe ...do neemt Timosjenko de plaats ...udenny, die belast was met het ...ndo van de Zuidelijke vleugel ... leger sedert het begin van de ...og tegen Duitsland op 22 Juni. Ti...jenko vperde het bevel over de le... ...aan het centrale front. Zjukov ... Zondag benoemd om daar over ...emen, terwijl de druk op Moskou ...eemt, doch tot heden werd niet ...t wat van Timosjenko geworden ... Vorosjilov, Vice-Premier, was ...met het opperbevel in het Noord...sten. Hij was lid van de Sovjet...atie, die confereerde met de ...e Noordamerikaanse delegaties ...oskou over het program van hulp ...Rusland. Er werd niet direct be... gemaakt wie Vorosjilov in het ...rden opvolgde.

Wat Lozovsky zeide:

...olomon Abramovitsj Lozovsky, de ...Commissaris van Buitenlandse ...en, zeide bij een persconferentie, ...volgens de laatste berichten de ...ers zich meer dan 60 mijl van ...ou bevinden. Hij zeide, dat de ...ers van sommige punten op de ...ngswegen naar Leningrad wor... teruggeduwd, terwijl aan de ...elijke vleugel de belangrijke haven ... aan de rivier Don wordt ver...d in een heftige slag nabij Tagan... op 30 mijl meer naar het Westen. ... zeide, dat een nauw contact ... onderhouden tussen de Rege...edelingen, die in Moskou achter...en die zich hier bevinden. Lo...ky zeide, dat verschillende hon...duizenden Duitsers reeds gedood ...in hun offensief op Moskou, doch ... zij Moskou niet hebben genomen ...ook niet zullen nemen. Felle Russi... tegenaanvallen zijn nog steeds in ...ortgang in de streek rond Mozhaisk ... Westen van Moskou, terwijl ...gevechten voortwoeden in Kali... op 95 mijl ten Noord-Westen van ...ou en te Kaluga op 90 mijl ten ...d-Westen. Lozovsky zeide, dat ...ysjev niet dient als hoofdstad van ...Sovjet-Unie, doch als residentie van ...nige leden der Regering, terwijl ...ren zich nog steeds te Moskou ...nden. Hij zeide, dat de vestiging ...een tak der Regering alhier bete...: „de ontwikkeling van een ont...elijke industrie en vooral oorlogs...rie en het bijeenzamelen van ...krachten, die dag en nacht de ...chten tegen de Duitsers volhou... niettegenstaande tijdelijke succes... die zij ongetwijfeld kunnen regi...

...e Duitsers verloren reeds geduren... ... maanden evenveel manschappen ... gedurende 4 jaar van Wereldoor... ... Wij zullen zien hoe lang zij het ... volhouden. Wij kunnen het ... volhouden" (Moskou, (AP) 24.10).

DE GAULLE RICHT ZICH TOT HET FRANSE VOLK.

...et de volgende speech richtte Ge... ...Charles de Gaulle zich tot het ... volk:

...isteren hoorden wij de gebroken ...van den ouden man [Pétain], die ...ecutie van de 2 indringers een ...aal noemde zonder naam. In deze ...rikkelijke episode van zijn wrok ... den vijand is het noodzakelijk, ...et Franse volk andere richtlijnen ...t dan die van verraad.

... is absoluut normaal en gerecht...igd, dat de Duitsers worden ge... ... door de Fransen. Indien de ...ers de dood niet wensen door onze handen, hadden zij maar in hun land moeten blijven en geen oorlog tegen ons moeten voeren. Doch er zijn tactieken in de oorlog. De oorlog van de Fransen moet worden geleid door hen, die ermede belast zijn, mijzelf en het Nationale Comité van Vrije Fransen. Het is noodzakelijk, dat allen, die vechten in het land evenals daarbuiten deze richtlijnen moeten volgen.

In de huidige omstandigheden is de instructie, die ik geef voor het bezette gebied om de Duitsers **niet** te doden. Dit om de enkele, doch zeer goede reden, dat het voorlopig te gemakkelijk is voor den vijand om tegenmaatregelen te nemen door massamoorden van tijdelijk ontwapende mannen en vrouwen. Zodra het mogelijk is van buitenaf aan te vallen en van binnenuit, zult gij uw orders ontvangen. Tot dan, voorbereiding, vastbeslotenheid" (Londen, (AP) 23.10).

VERZET U VOORLOPIG NIET.

De Tsjechische regering in ballingschap liet d.m.v. de radio het Tsjechische volk weten voorlopig af te zien van stakingen en voortijdige opstanden. Hierdoor immers krijgen de Nazies de gelegenheid om verschrikkelijke wraakoefeningen uit te voeren. President Eduard Benes zeide: „Het zijn moordenaars, die voor niets terugdeinzen. Weest voorzichtig en kalm. Laat u niet verleiden iets opstandigs te doen. Te zijner tijd zal de vergelding komen en zij zal verschrikkelijk en volledig zijn."

De Minister van Buitenlandse Zaken, Jan Masaryk, waarschuwde voor den nieuwen Duitsen protector van Boheme-Moravië, die naar Praag gekomen is om de geesten te breken en allen te intimideren.

„Wacht u er voor iets te doen, waardoor de bloeddorstige Heydrich gelegenheid krijgt zijn wrede neigingen op u bot te vieren. Beidt uw tijd. Het uur der wrake zal komen."

FUNK SMEEDT DUITSE EN ITALIAANSE ECONOMISCHE SYSTEMEN AANEEN.

Dr. Walther Funk, Duitslands Minister van Economische Zaken en President van de Reichsbank, gaf te kennen, dat Italië en Duitsland feitelijk hun economische systemen hadden samengevoegd. Hij zeide: „De onderhandelingen in Rome hebben alle meer belangrijke economische quaesties voor de oorlogsdoeleinden en voor de toekomst opgeruimd, hierdoor een basis vormende voor een nog grotere ontwikkeling van wederzijdse economische relaties".

De Italiaanse en Duitse economieën moeten worden beschouwd als een geheel."

Naar vernomen wordt heeft Funk de plannen uitgewerkt met Rafaelo Riccardi, den Italiaansen economischen expert, voor de eventuele exploitatie van het veroverde graan en staal van de Oekraïne en de mogelijkheden om Duitsland en Italië te voorzien van voedsel en wapenen voor de oorlog. (Rome, (AP) 23.10).

FRANZ FROLIK TER DOOD VEROORDEELD.

De „Deutsche Zeitung" in Noorwegen maakte bekend, dat de Tsjech Franz Frolik en een aantal anderen, waaronder 5 Joden, door de Krijgsraad te Praag zijn ter dood veroordeeld op beschuldiging van economische sabotage. (Berlijn, (AP) 23.10).

GEALLIEERDE AANVAL OP FRANS SOMALILAND.

De Gouverneur-Generaal van het Vichy-Régime in Frans Somaliland meldde in een bericht uit Djibouti, dat de Britse en Vrije Franse troepen de aanval hebben ondernomen op de kolonie.

De bekendmaking zeide, dat de aanval begon op 23 October en ongeveer 30 mijl het land binnendrong. Enkele plaatsen werden reeds bezet. Het aantal Britse en Vrije Franse troepen wordt geschat op 300 man, die in 2 colonnes voortrukken in de richting van Tadjurah komende van Datato (Vichy, (AP) 24.10).

NIEUWS UIT IRAN VOORTAAN GECENSUREERD.

De Britse legatie maakte bekend, dat de Noordamerikaanse correspondenten onderworpen zullen zijn aan Britse en Russische censuur voor wat betreft hun berichten naar de Verenigde Staten. (Teheran, (AP) 23.10).

CONSULATEN VAN HONDURAS IN DUITSLAND MOETEN DICHT.

De Duitse Regering deelde mede aan Honduras, dat het Reich de erkenning van Honduras' consuls in Duitsland heeft ingetrokken en vroeg of Honduras ogenblikkelijk zijn consulaten wil sluiten (Berlijn, (AP) 23.10).

OOK K.v.K. TELEGRAFEERT AAN KONINGIN.

Hedenmorgen kwam om 10 uur de Kamer van Koophandel in vergadering bijeen. De Heer Haime J. Cohen Henriquez hield een referaat over de monetaire quaestie, hetwelk morgen in „Dagblad Amigoe di Curaçao" zal worden opgenomen. De spreker betuigde adhaesie aan hetgeen de Staten van Curaçao deden door een telegram aan Hare Majesteit te zenden en stelde voor dit telegrafisch aan de Koningin mede te delen. De text van het hedenmorgen verzonden telegram is a.v.:

„Aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden — Londen.

De Kamer van Koophandel en Nijverheid, in haar vergadering van 24 October 1941;

Overwegende, dat het thans gevoerde financieel beleid en de tegenwoordige monetaire politiek reeds meermalen in haar vergaderingen zijn besproken en dat de Kamer eenstemmig van oordeel is, dat bij bestendiging daarvan de valuta van het Gebiedsdeel Curaçao, en bijgevolg ook zijn welvaart, zeer ernstig bedreigd wordt;

Overwegende, dat de Kamer zich eenstemmig kan verenigen met de inhoud van het telegram, dat door de Staten van Curaçao een dezer dagen aan Uwe Majesteit door middel van het Gouvernement van Curaçao verzonden is;

Overwegende, dat de Kamer van oordeel is, dat zij, als vertegenwoordigend lichaam van Handel en Nijverheid, haar instemming met de zienswijze van de Staten van Curaçao in deze zo dringende omstandigheden dient uit te spreken en deze zienswijze dient te steunen;

Overwegende, dat zij zulks het best denkt te kunnen doen door, gebruik makend van artikel 9 van de Curaçaose Staatsregeling, zich langs deze weg tot Uwe Majesteit te richten;

neemt de vrijheid zich eerbiedig tot Uwe Majesteit te wenden met het beleefd verzoek het daarheen te willen leiden, dat het verzoek van de Staten van Curaçao als vervat in vorenbedoeld telegram aan Uwe Majesteit om de Curaçaose valuta te beveiligen door het geven van een vaste waarde daaraan als in het telegram aangeduid, door definitief te verbieden de invoer van andere dan gouden munten teneinde hier als wettig betaalmiddel te worden gebruikt, door het zeer grote pondenbezit van de Curaçaose Bank te verlagen, door aan het Gouvernement van Curaçao de bevoegdheid toe te kennen leningen uit te schrijven en door het Gebiedsdeel de nodige U.S.Dollars te verzekeren om zijn importen uit de Verenigde Staten van Noord Amerika en de omliggende landen te betalen, worde ingewilligd.

De Kamer maakt van deze gelegenheid gebruik om haar bizondere gevoelens van innige verknochtheid jegens Uwe Majesteit uit te spreken. Uwer Majesteit de verzekering gevende, dat de Handel en de Nijverheid, welke in de Kamer hun vertegenwoordiging vinden, zoveel als in hun vermogen ligt de goede zaak steunen, waarvoor Uwe Majesteit en elk rechtgeaard Nederlander strijdt."

NIEUWS VAN OVERAL.

— Washington: De Senaat passeerde de steunverleningswet voor 5.985.000.000 dollar en zond haar terug naar het Huis in verband met enkele amendementen, waarvan een het gebruiken verbiedt van geld voor het kopen van buitenlands voedsel.

— Freetown: De commandant van het getorpedeerde vrachtschip „Lehigh" zeide, dat het schip zonder waarschuwing werd aangevallen en dat de duikboot, die tot het zinken bracht ogenblikkelijk verdween zonder hulp te bieden aan de bemanning.

— Vichy: Duitse wachten legden een cordon rond het gebied van Nantes zodat niemand in of uit het gebied kon.

— Londen: De omroeper van radio Moskou zeide, dat bij hun pogingen om voortgang te maken op de toegangswegen naar het Donbekken, de Duitsers nog steeds ernstige verliezen lijden.

— Philadelphia: William Bullitt, de vroegere Noordamerikaanse Ambassadeur in Frankrijk, eiste in een speech, dat de Verenigde Staten direct oorlog zullen verklaren aan Duitsland. Hij becritiseerde Roosevelt om niet hard en snel genoeg voortgang te hebben gemaakt om Hitlers invasies tegen te gaan. Bullitt voorspelde tevens een Japanse aanval voor het einde van het jaar. Hij zeide echter niet tegen wie de aanval zou worden ondernomen.

— Vichy: Officieel wordt gemeld, dat een staat van terreur is ontstaan in het bezette Frankrijk ten gevolge van de moord op de Duitse officieren en de strenge tegenmaatregelen van de nazies. Vice-Premier François Darlan is juist terug van besprekingen met de Duitsers in Parijs.

— Moskou: Het Russische middernachtelijke communiqué zegt, dat alle Duitse aanvallen in de Mozhaisk en Maloyaroslavetz-sectoren zijn afgeslagen met hevige verliezen voor den vijand. Op 22 October vernielde een formatie Russische vliegtuigen 100 Duitse tanks, meer dan 250 lorries met infanterie en militaire materiaal en ongeveer 1 bataljon vijandelijke infanterie.

Berichten, die later zijn binnengekomen:

— Londen: Vijandelijke havens en vlootbases in het Noorden van Duitsland werden in de nacht door Britse bommenwerpers aangevallen. Aanvallen werden verder ondernomen op de dokken te Brest, Cherbourg en Le Havre. 2 Vliegtuigen worden vermist.

— Berlijn: Hamburg en Kiel werden in de nacht aangevallen door Britse vliegtuigen. Duitse bommenwerpers vielen de haven van Dundee aan en veroorzaakten verschillende grote branden.

— Londen: Een gezaghebbende bron zeide, dat een Britse patrouille doordrong tot Ambazzo op 10 mijl ten Noorden van Gondar, de laatste Italiaanse sterkte in Ethiopië, waar zich ongeveer nog 15.000 Italianen en inlandse troepen bevinden.

— Londen: Een Tass-bericht, dat door de radio werd gehoord, deelde mede, dat hernieuwde Duitse aanvallen op de Krim zijn afgeslagen. De Duitsers verloren meer dan 2000 man aan doden.

— Vichy: De moordenaars van de Duitse officieren in Frankrijk, werden niet gevonden en hedenmorgen werden weer 50 gijzelaars te Bordeaux doodgeschoten. Nog 50 zullen te Nantes worden doodgeschoten, indien vóór middernacht van 26 October de moordenaars nog niet gevonden zijn. Het Franse kabinet kwam bijeen in verband met de huidige toestand.

— Berlijn: Gemeld wordt, dat het slachtoffer, dat op Dinsdag te Bordeaux werd doodgeschoten een raadgever was van de **militaire administratie** en een hooggeplaatst officier, genaamd Reimers.

— **Moskou: Aan het Leningradfront vernielde een Russische tankafdeling haast 2 Duitse compagnieën en vernielde 14 tanks, 18 kanonnen, 2 mortierenbatterijen, een ammunitie-opslagplaats en een groot aantal geladen trucks.**

— Berlijn: Fernand de Brinon, de Franse regeringsvertegenwoordiger te Parijs, ontmoette Joachim von Ribbentrop „ergens in het Oosten". De Brinon is de eerste Franse staatsman, die het Reich is binnengetreden sedert de wapenstilstand te Compiegne getekend werd.

— **Lissabon: De Franse tenniskampioenen Bernard d'Estrenau en Pierre Pelizza arriveerden om deel te nemen aan de wedstrijden voor het kampioenschap Portugal.**

...s Hoekje.

Dit zullen de Dames lezen.

VERWEN UW MAN!

...moderne getrouwde vrouw is ...langer de slavin van haar man ...onafhankelijk, ze gaat haar eigen ...en als zij er maar voor zorgt dat ...huis aan kant, en het eten op tijd ...is, heeft ze haar taak volbracht. ...zo van die theorieën die men ...eens hoort verkondigen. Of het ...k van die vrouwen ook het suc...dat zij er zich van voorgesteld ...moet u maar liever niet vra... ...In grootmoeders tijd was dat ...eetje anders. Grootmoeder heeft ...vader meer dan vijftig jaren ...verwend, en zonder daarbij de ...lares uit te hangen. Integendeel, ...ed het met plezier en toewijding ...voelde er zich o zo gelukkig bij. ...om zouden wij moderne vrouwen ...de dingen uit grootmoeders tijd ...blijven doen?

...vele gevallen is de man, vóór zijn huwelijk en dikwijls ook nadat hij getrouwd is, een tijd alleen geweest. Hij heeft moeten wonen op kamers of in hotels. Heeft u wel eens maandenlang op kamers of in hotels gewoond? Dan behoef ik u daar niets van te vertellen. Het ongezellige thuiskomen na het werk, het zich zonder dat iemand naar je omkijkt, als u dat zelf beleefd heeft, begrijpt u ook wat uw man heeft meegemaakt toen hij alleen was, al schreef hij nog zulke opgewekte brieven of al spreekt hij er nu over alsof het een pretje was.

Dan zult u ook beslist proberen, die tijd zoveel mogelijk te vergoeden door hem nu wat te verwennen en hem juist die dingen te bezorgen die hij toen moest missen.

Precies te zeggen hoe u dat doen moet, is onmogelijk. Elke man heeft dingen die hij prettig vindt en andere waaraan hij een hekel heeft. Het gaat erom de ogen en de oren goed open te houden, dan zult u gauw genoeg ontdekken wat hij het liefste heeft, van de kleur voor uw jurken tot zijn lievelingsgerechten toe. Mannen houden van hun gemak buiten hun werktijd; zorg er dan voor dat hij 's morgens zich niet behoeft te haasten met het ontbijt. Sta zo vroeg op dat alles klaar is en hij niet behoeft te verdwijnen zonder te eten of na zich half verbrand te hebben aan de kokende thee.

Kijk al het goed na, dat uit de was komt, voordat u het in de kast opbergt. Het kan de stemming voor de gehele dag bederven, wanneer uw heer geniaal achter elkaar drie overhemden uit de kast pakt waar knoopjes af zijn. Doe dit werkje zodra het schone goed thuis komt, en stel het niet uit, want dit heeft het ook nooit zo'n groot werk dat u er tegen opziet. Besteed de avonden aan dingen die hij prettig vindt. De gehele dag terwijl hij weg is, kunt u uw eigen zin volgen, reserveer de avonden dan voor zijn genoegens. Is hij ongezellig? Kunt u zich werkelijk niet interesseren voor zijn postzegels waar hij een hele avond mee bezig kan zijn, zoek dan zelf ook een bezigheid waar u plezier in heeft en ga er dan gezellig bij zitten met uw eigen werkje. Maak hem geen verwijten als hij eens een verjaardag vergeet, maar help het hem onthouden door er een paar dagen te voren over te praten.

En is hij eens bizonder attent geweest of heeft hij iets extra's voor u meegebracht, maak hem dan eens een complimentje. Mannen zijn gewoonlijk nog gevoeliger voor een complimentje dan een vrouw. En tegen een vreemde zou u in zo'n geval ook iets aardigs gezegd hebben. Waarom dan niet tegen uw eigen man?

Het is opmerkelijk dat vele vrouwen tegenover vreemden altijd beleefd, gedienstig en charmant zijn terwijl ze tegen haar eigen man altijd kortaf zijn, ja hem soms afsnauwen en voor hem alle moeite te veel vinden. Juist hem moet u altijd een vriendelijk gezicht tonen, zelfs als alles niet naar uw zin gaat. Dat moet de werkende vrouw tegenover haar baas toch immers ook altijd.

Is er in huis eens een werkje te doen dat hij moet opknappen, vraag het dan beleefd en vriendelijk en op de geschikte tijd.

Probeer hem elke dag iets extra's te bezorgen al is het nog zo'n kleinigheid. Maar zorg daarbij voor variatie anders wordt het een gewoonte en is de aardigheid er af.

Is uw echtgenoot iemand die het toch niet opmerkt? Vestig er dan zijn aandacht op. Zeg maar eens: „Ik heb vandaag dit of dat klaar gemaakt, omdat ik weet dat je ervan houdt." Hij zal daarop moeten antwoorden al zijn het maar twee woorden. En als hij ziet dat uw attenties blijven aanhouden zonder dat u om meer waardering van zijn kant vraagt, zal hij op de duur uw pogingen op prijs stellen en ze vanzelf gaan opmerken en waarderen. De ergste brombeer van een echtgenoot kunt u tot een gezellige man maken. Hij is nog precies dezelfde van voor uw huwelijk en toen wist u hem toch ook te boeien.

Maar is u zelf nog even vriendelijk en attent voor hem als in die tijd? Zorg u ervoor ook nu nog altijd er even verzorgd uit te zien als hij thuis komt als in de tijd voordat u getrouwd was?

Toen had hij, zo goed als nu, zijn slechte hoedanigheden; maar u vitte er niet voortdurend op en haalde ze niet steeds naar voren.

Toen wist u hem telkens te verrassen en te verwennen met kleinigheden, op een wijze, die u nu misschien bijna verleerd bent.

Het is een oud en beproefd recept, het recept van grootmoeder. Probeert u het maar eens: Verwen uw echtgenoot!

HET AMIGOE-RECEPT.

Hopjespudding.

1 l. melk (of ½ melk en ½ l. room)
200 gr. suiker; 4 eierdooiers; ½ dl. koffie-extract; 20 à 22 gr. gelatine.

Een vla maken van melk, room, eierdooiers en ± 25 gr. suiker.

De overige suiker tot caramel maken. Onder voortdurend roeren de vla erbij gieten. De geweekte en uitgeknepen gelatine er in oplossen en als de massa wat afgekoeld is het koffie-extract toevoegen.

Als de massa stijf begint worden, doen in een puddingvorm.

Curaçao.

PAPIAMENTOE.

Harvard Universiteit te New York is geïnteresseerd in de Papiamentse taal. Men verzoekt ons te vragen, of er misschien mensen zijn, die enkele drukwerkjes in deze taal voor de bibliotheek van de Harvard Universiteit willen afstaan. Ook een grammatica zou men gaarne hebben.

De Redactie zal gaarne als vergaarbak dienen en het een en ander in ontvangst nemen om het dan verder te zenden naar het bestemde adres.

CURAÇAO MOET NEDERLANDSE BOEKEN KOPEN

De Gouvernementspersdienst schrijft: „Uit Batavia, van de Unie-drukkerij, kreeg de Gouvernementspersdienst verschillende nieuwe uitgaven toegezonden, Nederlands belletrie in Nederlands-Indië uitgegeven; een bundel van vier novellen door Bep Vuijk; een bundel aforismen door Jan Greshoff („Kalender zonder dagen"); het ook in Nederland verschenen Hollands glorie door Jan den Hartog, een boek, dat juist na de overweldiging enorm is gelezen in het vaderland; en een nieuwe Fabricius „Eiland der Demonen".

Dit zijn vier boeken, die één Indische uitgeverij de Gouvernementspersdienst heeft toegezonden, doch ook bij andere Indische uitgevers komen nieuwe Nederlandse boeken en herdrukken uit. Tevens zijn er enige nieuwe tijdschriften verschenen (waarvan twee voor de jeugd) evenals kinder- en schoolboeken. Dit alles is een verheugend teken van grote Nederlandse en culturele betekenis.

Door de overweldiging van het vaderland zijn talloze belangen geschaad. Ook het Nederlandse letterkundige leven is er door drooggelopen. En al verschijnen in Nederland nog wel boeken, de Nederlanders buiten het moederland blijven daarvan uiteraard verstoken. Dat betekent grote schade zowel persoonlijk als in Nederlandse zin.

Daarom is het zozeer verheugend, dat Nederlands-Indië Nederlandse boeken en tijdschriften gaat uitgeven en dit in steeds vermeerderende mate geschiedt. Het is een nationaal Nederlands belang, dat ook Curaçao spoedig in staat worde gesteld deze in Nederlands-Indië uitgegeven Nederlandse boeken te kopen en te lezen.

DE GERUCHTEN.

De Gouverneur diende bij de Staten een landsverordening in houdende bepalingen tot wijziging en aanvulling van het Wetboek van Strafrecht voor Curaçao.

De Memorie van Toelichting is als volgt:

Met de intrede van de oorlogstoestand voor dit gebiedsdeel heeft het gerucht, dat hier toch reeds een grote vermaardheid had, een belangrijke vlucht genomen, en wel zodanig, dat door het Bestuur wordt ingezien, dat voor de bestrijding van het kwade gerucht niet met de bestaande strafbepalingen kan worden volstaan, en met name niet met artikel 147 bis Sr., dat reeds in vredestijd herhaaldelijk zijn ongeschiktheid heeft bewezen om tegen het hier bedoelde kwaad te kunnen optreden.

Door de onderhavige wijzigingen en aanvullingen van het Wetboek van Strafrecht wordt beoogd: vooreerst de bewijsvoering bij de berichting van overtreding van artikel 147 bis te vereenvoudigen, en voorts om, door toevoeging van een tweetal nieuwe bepalingen, het verspreiden van onrustverwekkende geruchten gemakkelijker vervolgbaar te maken.

De text der voorgestelde artikelen behoeft geen nadere toelichting: hij komt overeen met in Nederlands Oost-Indië sedert het uitbreken van de oorlog ingevoerde strafbepalingen.

De nieuwe en gewijzigde bepalingen zijn:

1. „Hij, die door het opzettelijk verspreiden van een logenachtig bericht onrust verwekt onder de bevolking, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van ten hoogste driehonderd gulden".

2. Hij, die een mededeling doet waardoor onrust onder de bevolking kan worden verwekt, redelijkerwijs moetende vermoeden, dat die mededeling logenachtig is, wordt gestraft met gevangenisstraf of hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste driehonderd gulden."

3. Hij, die enig gerucht, door welks verspreiding onrust onder de bevolking kan worden gewekt, verspreidt, of anders dan aan de overheid mededeelt, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van ten hoogste driehonderd gulden."

[Dit is niet de eerste keer, dat van Overheidswege tegen deze Curaçaose kwaal moet worden gewaarschuwd. Procureur-Generaal Thijs van der Laan heeft dit reeds verleden jaar moeten doen, toen de P. G. volgens de „Amigoe" van 12 Juni 1940 via radio en pers een waarschuwing richtte aan allen die op onnodige wijze hun tong gebruikten — Red.]

DE A.M.S.

De aangekondigde vergadering van een op te richten vereniging ter behartiging van het middelbaar onderwijs in ons gebiedsdeel, waartoe Dr. Pieter Hendrik Maal het initiatief had genomen, is Woensdagavond jl. gehouden in de Hendrikschool en door ongeveer 80 personen bijgewoond.

Na enige discussies werd op voorstel van Directeur Willem Meyer (gesteund door Inspecteur Dr. Wybojan Goslinga) besloten niet het woord „neutraal" of „openbaar" in de naam der vereniging in te lassen in verband met bezwaren, die gereformeerden en katholieken ertegen zouden hebben. De vereniging stelde zich immers ten doel het middelbaar onderwijs in het algemeen te bevorderen en wil dan ook los staan van de confessionele schakeringen. De later door de vergadering vastgestelde naam „Vereniging ter Behartiging van de Belangen van de A. M. S. op Curaçao" was bedoeld om uitdrukking te geven aan dit standpunt.

Staande de vergadering werd het voorlopige comité, dat aftrad, doch welks leden zich beschikbaar stelden, gekozen als bestuur van de opgerichte vereniging: J. Cohen Henriquez, Dr. P. H. Maal, J. Rustige, E. L. Venema en H.A. Vromans. De vergadering koos benevens deze 5 leden nog Mej. L. Tummers en den Heer David Capriles tot bestuursleden. Dit bestuur zal dezer dagen samenkomen om de functies onder elkaar te verdelen, de statuten en het huishoudelijk reglement op te stellen, waarna deze weer aan de algemene vergadering ter goedkeuring zullen worden voorgelegd.

De vereniging telt 75 leden.

VERENIGINGSNIEUWS.

C.A.B. wandelmars.

Op 13 en 14 Dec. 1941 zal door de C.A.B. een tweede-daagse wandelmars worden gehouden. Vertrek is van het C.B.L.O.-terrein op het Rif Za. 13 Dec. 17.30 uur. Gewandeld zal worden naar Newport alwaar, met vriendelijke medewerking van den Directeur van Newport, den heer Leaver, zal worden overnacht. Ook de alg. comm. van de K.S.L.I. heeft medewerking toegezegd en zal voor grote tenten zorgen, die aan het binnenmeer van Newport zullen worden opgeslagen. De C.A.B. zal Zondag voor eenvoudig ontbijt en lunch zorgen de kosten hiervan zullen in de inschrijvingskosten zijn inbegrepen. Aan de R. K. deelnemers zal gelegenheid worden gegeven om op Zondagmorgen hun godsdienstplichten te vervullen. Zondag om 15 uur start van Newport; eindpunt zal later worden bekend gemaakt. Bij aankomst aan dit eindpunt, zullen de deelnemers door een Curaçaos orkestje worden welkom geheten. Totale afstand zal ± 50 Km., dus 25 Km. per dag. Vanwege het uur van vertrek zal op Zaterdag op asphaltwegen en op Zondag op binnenwegen worden gelopen. Voor een doelmatige en strenge controle op Newport zal worden gezorgd, zodat het geheel een regelmatig en ordelijk verloop zal hebben.

Verdere mededelingen betreffende de wandelsmars zullen in „Dagblad Amigoe di Curaçao" worden bekend gemaakt. Inschrijvingsbiljetten en voorwaarden tot deelneming verkrijgbaar bij Secretaris C.A.B., Emmastad 128b, of zullen op verzoek, telefoon 9-220 (na 16 uur s.v.p., gaarne worden toegezonden.

Inschrijvingen uiterlijk 2 Dec. Ingezonden inschrijvingsformulieren kunnen niet worden ingetrokken of worden gewijzigd, dit in verband met een goede en vlotte organisatie.

CHEQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Batavia	99.50	100.50
Paramaribo	99.50	100.50
Caracas	48.75	50.25
New York	1.8850	1.9050
Londen	7.55	7.65
Zürich	—	47.—

LUCHTPOSTSLUITINGEN.

In verband met de nieuwe 2 wekelijkse K.L.M. dienst naar Jamaica, zal aanvangende Oct. 30 en verder op Nov. 13 en 27, Dec. 4 en 18 enz., op Donderdag om 18 uur om de 2 weken een postsluiting voor Jamaica plaats vinden.

FILM

„City for Conquest" (Cinelandia). Een gelegenheid om een kunstwerk op het gebied van de film te genieten, doet zich slechts zelden voor. Thans draait in Cinelandia de meesterlijke creatie van den Russischen regisseur Litvak „City for Conquest". De strijd om het bestaan, iets te bereiken, een plaats onder de zon te veroveren, een ieder rechtens zijn qualiteiten en talenten, dat is het, wat hier in een worsteling in 's levens draaikolk, de wereldstad, door de hoofdfiguren: den bokser Danny Kenny (James Cagney), diens broer den musicus Eddie Kenny (Arthur Kennedy), het danseresje Peggy (Ann Sheridan), haar partner Mutt (Frank Mc Hugh) en nog enkele anderen wordt verbeeld.

Het spijt ons werkelijk als gevolg van chronisch plaatsgebrek ook thans niet dieper op de verfilming van deze menselijke geschiedenis in te kunnen gaan, doch voor een tweetal markante eigenaardigheden willen wij nog een uitzondering maken: 1e de stem van New York, er doorheen geweven, filosofische beschouwingen van „the man of the street" (Frank Craven): 2e het feit, dat James Cagney zijn eigen levensgeschiedenis gedeeltelijk in beeld brengt. Een van de heerlijkste hoogtepunten is de sublieme vertolking van Max Steiners geniale symphonische compositie „Song of the City". Dat is muziek!

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Nassi goreng. Morgen: Capucijners garni. Zondag: Chop Seuy.

Agenda:

Vr. 24 Oct. 19.30 Comp. bilj. „A" kl.
Di. 28 Oct. 19.30 Comp. bilj. „B" kl.
Di. 28 Oct. 20.00 Rept. „Ido"-orkest.
Wo. 29 Oct. 19.30 Comp. bilj. Hoofdkl.
Do. 30 Oct. 19.30 Comp. bilj. „C" kl.

WACHTDIENSTEN: Vr. 24 Oct.

Telegram Afdeling: Hr. Bonzet, tel. 353, L. de Col. laan 14.

Shipping & Supplies: Hr. Meinster, tel 304, L. de Colignylaan 20.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Karsch, tel. 844, Hotel C.P.I.M.

Protestantse gemeente: kerkdiensten Zo. 26 Oct. 9.30 uur en 19.00 uur. Voorganger Ds. C. Th. Steenstra.

Tennis: Zaterdagmiddag as om 15.45 uur zal de finale heren enkel wedstrijden plaats vinden op onze banen tussen de heren **Risson** — **Schnepper** om de Dr. Flacks-beker.

Voetbal: Zondag 26 October as. „M.S.V." beker competitiewedstrijd **„Groot Kwartier 1" — „Asiento 1".** Terrein Groot Kwartier, aanvang 16.30 uur. Scheidsrechter Hr. Elfrink.

Te Koop: 8 mm. Cinefilm apparaat, lens 2.7. 4 snelheden, 2 doorzichtzoekers met 3 gradaties geelfilters en 3 voorzetlenzen; in stevige lederen tas, alles in uitstekende conditie. Te bevragen: Negropont 76.

Kerkberichten.

Week van Zo. 26 Oct. t/m 1 Nov.
In de ritus der Dominicanen:

19e Zondag na het Octaaf van Drievuldigheidszondag en Feest van Christus Koning.

Di.: H.H. Simon en Judas, Apostelen.
Vr.: Onthoudingsdag (verboden vlees te eten).
Za.: Feest van Allerheiligen. Verplichte Zondagsviering.

KATHEDRALE ST. ANNA-KERK, Otrabanda.

Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:

4.30 H. Mis
5.30 H. Mis voor de mannen met generale H. Communie
7.— Kindermis.
830 Plechtige Hoogmis
19.— Plechtig Lof.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
19.— Octoberlof
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Za.: H.H. Missen zoals op Zondag.
Biechten: 's morg. na mis, 's av. na Rozenhoedje, op verzoek en Zaterdag.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai
Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170, **spreekuren:** 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:

Zo.: 4.30 H. Mis met gezangen, ter intentie van de Liga, waaronder Algemene H. Communie voor de leden van de Liga Eucharistica en voor alle mannen van de parochie.
6.— H. Mis
7.30 H. Mis (speciaal voor kinderen)
9.— Plechtige Hoogmis in tegenwoordigheid van den Apostolisch Vicarius ter intentie van de Liga.
17.45. Pontificaal Lof op de speelplaats van het Sint Albertus College met feestpreek door p. Ph. Offermans, directeur van de Liga. Onder de Loven van het Triduum zal het jongenskoor van Pietermaai zingen o.l.v. frater Arnoud. Onder de Pontificale H. Mis zingt het Ligakoor o.l.v. fr. Arnoud

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
19.— Octoberlof.
Di.: 7.— Congregatie voor de meisjes
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Za.: H.H. Missen zoals op Zondag.
Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag na 16 uur.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.
Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413.

Zondag:

4.45 en 6.30 H. Mis (P)
6.— Uitreiking H. Communie
6.30 Gezongen H. Mis met algemene H. Communie voor de mannen
9.— Plechtige Hoogmis
18.30 Plechtig Lof met feestpreek en processie.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis
19.— Lof
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Za.: H.H. Missen zoals op Zondag.
19.— Lof.
Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag de gehele dag.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.
Pastoor P. Elie O.P., tel. 8, dan vragen naar Pastorie Groot Kwartier., spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:

5.— H. Mis (P)
7.— H. Mis voor kinderen
19.— Lof.
8.15 Plechtige Hoogmis.
Onder alle H.H. Missen generale H. Communie
19— Plechtig Lof, in het biezonder voor Nederlands sprekende katholieken. De gezangen worden uitgevoerd door het Nederlands Mannenkoor. Feestpreek in het Nederlands door pater Paulus Grove O.P. zenhoedje wordt in het N[...] beden.

Weekdagen: 6.30 H. [...]
Iedere avond 19 uur [...]
's Zaterdags.
Vr.: 6.30 Gezongen H. [...] vrede.
Za.: H.H. Missen zoals [...]
Biechten: elke dag na [...]

KERK VAN HET H. HA[...]
Pastoor A. C. de Va[...] telef, spreekuur; 7 — 9 [...]

Zondag:

5.— H. Mis
8.30 Hoogmis (P)
18.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. [...]
Vr.: 6.30 Gezongen H. [...] vrede.
Za.: H.H. Missen zoals [...]
Biechten: elke dag na [...] van 16 tot 18 uur.

H. THERESIA-KERK
Pastoor S. Hagemans O.P. spreekuur: 7 — 8.15 be[...]

Zondag:

5.— H. Mis (P); 8.— [...]
18.30 Lof.
Weekd.: 6.30 H. Mis (b[...]
Za.: H. H. Missen zoal[...]
Biechten: 's Zat. van [...] 8 uur; Zat. van 16 — 19 [...]

KAPEL ST. MARTIN[...]
Zo.: 7.— H. Mis 16.—[...]
Weekd. 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.

P of N achter een functie [...] preek of gebeden in de [...] Nederlandse taal gehouden

FEUILLETON.

HET MYSTERIE VAN KAMER No. 10

39).

Even vlamt er een vinnig twistgesprek tussen Anne Oldman, die alle Zuidelijke volken misdadigers en alle Europeanen idioten vindt, en Hansen, die zich aan het bluffende nationalisme der Amerikaanse ergert, op.

— Stel je voor, fluistert Paolo zijn Nederlandsen vriend toe, — die geest van Ernesto komt opdagen en ik moet dan toch lachen. Onverbeterlijk ras die Sicilianen.

De gesprekken zijn nu verdeeld. Eindelijk staat Chieri op, vouwt zijn servet samen en maakt zich gereed weg te gaan. Dit is het ogenblik van het laatste woord.

— Eén van jullie weet, dat hij straf verdient. Eén van jullie heeft gemoord en één van jullie heeft innerlijk in een hel, maar toont het niet. Ik zou respect hebben voor die zelfbeheersing, als ze niet gelijktijdig toont hoe gevaarlijk het individu is. En ik voeg er aan toe; één van jullie zal gestraft worden.

— Het gordijn zakt na de zoveelste acte, zegt Dr. Dago luguber.

— Ja, maar niet na de laatste acte. Buona Sera.

En Chieri verdwijnt tot grote woede van Dr. Dago, die het niet fair vindt dat de ander hem niet tenminste één het laatste woord laat.

Men heeft dikwijls om den heer Chieri gelachen in het pension. De kleine man was zijn medebuurders niet geheel onsympathiek met zijn rommelige kamer, zijn armoedige kleding, zijn scherpe dialogen en zijn hardnekkige, laatste woord. En toch was er ook vroeger altijd een soort muur tussen hem en de anderen blijven bestaan. Waarom? Dat was moeilijk te definiëren. Het verschil in leeftijd? Hij is met zijn 46 jaar ongeveer de oudste, daar de anderen meestal om en nabij de dertig zijn. Men behandelde hem vroeger altijd zoals kinderen een oom, die slechts van tijd tot tijd op bezoek komt. Een man, dien je een zeker respect verschuldigd bent, dien je goedmoedig vrolijk een beetje in de maling nemen kunt en naar wiens verhalen je met beleefde belangstelling luistert. Een plotseling toenadering tot zonderling huisgenoot. Voilà tout!

Maar de situatie is veranderd. Het is deze kleine Chieri, die voortdurend de vinger op de wonde plek van hun kleine samenleving legt. Het is deze kleine Chieri, die de stemming beheerst. En langzamerhand maakt zich van allen een stemming van vijandschap tegen hem meester.

Weer is het Zaterdagavond. De tweede na de misdaad. Paolo, Bagnante en Hansen spelen kaart in de kamer van Paolo. Men speelt het Italiaanse spel „traversino", Hansen is hartstochtelijk speler. Paolo handig speler, Bagnante speler uit verveling. En daarom verliest de dokter. In de kleine kamer is de lucht om te snijden van de sigarettendamp. Van tijd tot tijd klinkt er gelach uit drie kelen op, als Paolo zich hevig opwindt over een stompiteit, of zich erg verheugt als hij blijk van meer dan middelmatige kaart-intelligentie gegeven heeft en deze gemoedsaandoeningen in zijn geliefd Siciliaans dialect uit.

Er wordt geklopt. Het „avanti" van Paolo klinkt geestdriftig. — Daar is koffie. Maar het donkere gezicht van den kleinen Catanees verduistert als hij Chieri's rood hoofd om de deur verschijnen ziet.

— Laat ik u vooral niet storen, heren, ik kom alleen even kijken. Nee, dank voor de uitnodiging, ik speel niet mee. Wie wint er?

— Ik, antwoordt Hansen.

— Pas op, Hansen, geluk in het spel, ongeluk in de liefde. En Roemenen zijn bijgelovig. Men grijnst. Men weet niet zeker waar vermoedt al lang.

— Zolang dus Frankrijk, Polen, Amerika en Italië niet bijgelovig zijn, heb ik nog kans genoeg. Even fladdert er gelach op. De Nederlander is handig, laat zich niet gauw uit het veld slaan. Eén spelletje is afgelopen.

— A propos, Hansen, mag ik eventjes je hulp inroepen? Ik heb hier een paar woorden in een taal, die ik niet thuisbrengen kan. En Chieri houdt Hansen een papiertje voor. Maar nog voordat de Nederlander het heeft kunnen nemen, heeft Bagnante het al in zijn hand en staart op de volkomen onbegrijpelijke woorden „ekanamitschiskaje opschtschistwo". De dokter schudt het hoofd: — Dacht dat het misschien Latijn of Grieks was. Hansen neemt nu het papiertje van den dokter over, kijkt er op en zegt dan:

— Ik zal ze even moeten opzoeken Het komt me voor, dat het Russische woorden in latijnse letters geschreven zijn. Ik zal me dadelijk overtuigen. En samen met Chieri verlaat hij de kamer.

— Wat een zegen, dat Hansen die woorden opzoeken moet, nu komt hij hoogstwaarschijnlijk alleen terug. Had hij ze direct geweten, dan was Chieri misschien hier gebleven en ik kan 't liever zonder den kerel, zegt Paolo en Bagnante knikt peinzend.

Na tien minuten komt Hansen terug, zoals gehoopt alleen. Het spel gaat verder.

In het pension heerst [...] Zaterdagavond-drukte. [...] heen en weer geloop, g[...] dienstmeisjes, slaan van[...] men, lachen. Men hoor[...] slijmerige uitspraak der A[...] die om de tien minuten [...] men hoort de stem van C[...] Clawdia Wosehki scher[...] Stella in haar kamer een [...] Roemeens lied zingen. M[...] neuriënd de badkamer[...] en weer verlaten. All[...] Beauchamp ontbreekt.

Het wordt later. Ha[...] zijn horloge.

— Half een heren, ik [...] Morgenavond bied ik rev[...]

— Onzin, we spelen [...] samen, zegt Bagnante [...] vijf Lire, die hij verlore[...] lijk niet goed missen.

— Ik heb geen sigar[...] de winkels zijn dicht, [...] paar hier laten? Glimlo[...] gen de anderen Paolo [...]